

موزه ایران باستان

شیوا پروین
عکاس: داود زرین گام

↑ انواع سر پیکان و خنجر مفرغی، لرستان،
هزاره اول پیش از میلاد
← سنگ‌نبشته خشایار شاه، کتیبه دیوان به
زبان پارسی باستان، قرن پنجم پیش از میلاد
↓ ظرف سفالی ترکیبی، کلورز - گیلان،
هزاره اول پیش از میلاد

گذر از طاق کسرابی به جا مانده از شهر تیسفون، دست به دست شدن ادوار و روزگاران را در ذهن زنده می‌سازد. هر دوران میراثش را به روزگار پس از خود سپرد و سپری شد. پیش از حضور اعداد ملموس در پیکره تقویم، هزاره‌های پیش از روز شماری‌ها، کهنه زمانی که آدمی را هیبتی درشت‌نما بود، با آن همه هیجی که داشت، تفکر تراشیدن را از دیده‌هایش آموخت. تراشه‌ها و ساطورها، ابزارهای روزمرگی‌اش شدند برای بقا. اشتهای زیبایی و زیبایی‌شناسی که از ازل بشر را همراه و هم‌پا بود، به سند طرح و نقش بر باقی مانده‌های روزگار مستند است.

حُب پرستش و حضوری ماورای توان انسان از هزاره‌ها پیش، پیکرک‌ها را تراشید و هر کدام به شمایی گویای آشکار خواسته‌ها شدند؛ الهه‌های زیبایی، زایش، قدرت و عشق.

حیاط ذهن آدمی فراگستر بود که این‌گونه دست به کار آفرینش شد. دوران پشت دوران سپری شد تا گاه هخامنشیان آمد؛ مردمانی فرهیخته و بلند اندیشه و به گواه کتیبه‌ها همیشه متبسم. ردپای روزگار آرامشان را پرشکوه و زیبا بر پاسارگاد و تخت جمشید به ثبت رساندند. یکتاپرستانی که خدای آفریننده زمین و آسمان را تکریم کردند؛ «آنکه مرد را آفرید، آنکه شادی پربرکت را برای مرد آفرید.»

در چوبی رو به راه‌های پرتردد و پرماشین، آن سوی دیواری نه‌چندان پوشاننده، باز می‌شود. بلوایی برای زندگی برپاست. ذهن کماکان درگیر سکوت هزاره‌هاست. بلندای سنگین در، پشت سر، با صدای بی‌صدای تاریخ‌ها که بسته می‌شود، نازکای پیوند با مردمان با بصیرت پارینه‌ها قطع می‌شود؛ همانان که با همه هیچ‌های دور، میدعان بی‌بدیل بودند، در برابر اینان که با همه داشته‌های نزدیک، به اسرافاند و مصرف.

موزه ایران باستان

← نشانی: تهران، خیابان امام خمینی (ره)، ابتدای خیابان سی تیر

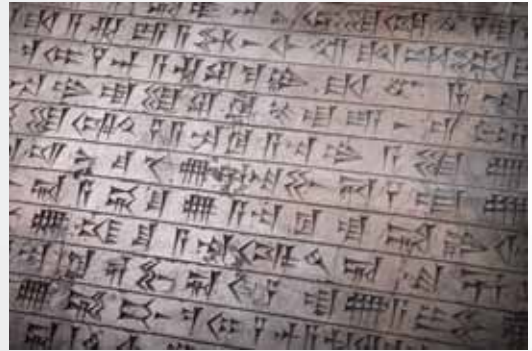
← تلفن: ۰۲۱-۶۶۷۰۲۰۶۱-۶

← وبگاه: www.nationalmuseumofiran.ir

↑ ظرف سفالی پایه‌دار، شهر سوخته، سیستان و بلوچستان، اواخر نیمه دوم هزاره سوم پیش از میلاد، کهن‌ترین نمونه تصویر حرکت و انیمیشن از دوران باستان

→ پلاک مفرغی با نقش قهرمان افسانه‌ای آذربایجان، هزاره یکم پیش از میلاد

↑ چرخ سفالگری، پردیس، تهران، هزاره پنجم پیش از میلاد

* پی نوشت

۱. ترجمه بخش آغازین سنگ‌نشته خشایارشا از تخت جمشید، سده پنجم پیش از میلاد.